

محمد ابراهيم عبرت

خبرنگار و فعال مدنی

تاریخ تولد: ۲۲ ثور ۱۳۷۳

تاریخ شهادت: ۸ جوزا ۱۳۹۹

محل شهادت: ولایت زابل

فرد/گروه مسئول ترور: نا معلوم

زندگی و تحصیلات

او زاده‌ی ولایت زابل بود. عبرت پس از فراغت از لیسه‌ی شیخ متی بابا در شهر قلات ولایت زابل، سند فراغت از دارالمعلمین را نیز دریافت کرد، اما به دلیل علاقه‌ی زیادی که به ژورنالیزم داشت، در دوره‌های کوتاه‌مدت و درازمدت آموزشی در این رشته شرکت و در رادیوهای محلی زابل نیز کار کرد.

فعالیت‌ها

عبرت نخستین فعالیت‌هایش را با رادیوی محلی زابل، قلات ژغ و بعضی رادیوهای محلی دیگر آغاز کرد و مدت زیادی را در این بخش کار کرد. او در تشویق دختران و جوانان برای فعالیت‌های فرهنگی و رسانه‌ای نقش سازنده‌ای را بازی کرد.

به مرور زمان نظر به نیاز جامعه‌ی زابل، عبرت فعالیت‌های مدنی و حقوق بشری را آغاز کرد و یک نهاد به نام «رنا» را در ولایت زابل ایجاد کرد و از این طریق برنامه‌های مختلفی را برای زنان و جوانان به راه انداخت.

عبرت در کنار برنامه‌های آموزشی و آگاهی‌دهی، کمپاین‌های خیریه‌ای را نیز راه‌اندازی می‌کرد که از آن جمله می‌توان به کمک‌های بشردوستانه و توزیع مواد غذایی به خانواده‌های نیازمند اشاره کرد.

ولایت زابل یکی از خطرناک‌ترین ولایات افغانستان به شمار می‌رفت و مردم این ولایت تنها با گروه تروریستی طالبان روبه‌رو نبودند، بلکه فرماندهان قدرتمند محلی، و تندروان مذهبی و قومی نیز برای آزار و اذیت فعالان مدنی و مدافعان حقوق بشر از هیچ نوع تلاش دست‌بردار نبودند.

عبرت در کنار کار کردن در بخش حقوق بشر، پیش از سال ۲۰۱۳ در بخش‌های دیگر، از جمله در یکی از مناصب کلیدی کمیسیون مستقل انتخابات در زابل نیز کار کرده بود.

چالش‌ها در زمان فعالیت

این یک موضوع کاملاً روشن است که فعالان جامعه‌ی مدنی و مدافعان حقوق بشر در ولایت زابل با امکانات بسیار کم و چالش‌های فراوانی روبه‌رو بودند و عبرت نیز به گفته‌ی خانواده‌اش تنها با اخطاریه‌های طالبان روبه‌رو نبود، بلکه موارد زیر نیز از جمله مشکلات ابراهیم عبرت در زمان فعالیتش به شمار می‌رفت:

- اخطار از سوی زورمندان محلی
- دریافت شب‌نامه‌ها و تهدید به مرگ از طریق پیام‌های تلفونی
- اخطار مستقیم و حضوری و تهدید به مرگ از سوی اشخاص ناشناس (خانواده‌اش ادعا می‌کنند که توسط همان اشخاص ترور شد)

خانواده‌ی آقای عبرت چندین بار پس از این که وی تهدیدهایی دریافت کرده بود، از او خواستند دست از فعالیت بکشد، اما آقای عبرت نه تنها این کار را نکرد، بلکه به مبارزه‌اش شدت بخشید و سرانجام یک گروه از افراد ناشناس که به گفته‌ی خانواده‌اش وابسته به طالبان بوده‌اند، دست به ترور او زدند. آقای عبرت پس از چند روز بستری‌بودن در بیمارستان، چشم از دنیا فروبست.

جوایز و افتخارات

عبرت چندین مرتبه توسط ریاست اطلاعات و فرهنگ و مقام ولایت زابل مورد تحسین قرار گرفت و از سوی نهادهای مدنی نیز تقدیرنامه‌های زیادی دریافت کرد.

خاطرات / نقل قول‌ها

یکی از دوستان آقای عبرت نقل می‌کند که وقتی وی نهاد مدنی رنا را بنیان‌گذاری می‌کرده، به او گفته است این کار پول و وقت می‌خواهد و نباید وقت خود را هدر دهد، او می‌گوید عبرت خندیده و گفته است: «همین فکرها ما را از کمک به یکدیگر دور نگاه داشته است. آیا نسل بعد از ما توقع ندارد؟ شاید روزی پسر یا دخترم به من بگوید که تو می‌دانستی ولی باز هم برای حقوق من و بقیه نجنگیدی؛ پس من شروع می‌کنم و تو و بقیه را هم دعوت می‌کنم.» او می‌گوید آخرین سخنی که از عبرت شنیده این بوده است که «تشویش نکن اگر قرار باشد کسی از مدافعان حقوق بشر در زابل بمیرد، اولین نفر منم». پس از شهادت عبرت، دوستش به نهاد مدنی رنا پیوست.

آرزوها و اهداف

به گفته‌ی خانوادگی عبرت، او می‌خواست «رنا» را به ولایت‌های کندهار، ارزگان، هلمند و نیمروز گسترش دهد. یکی دیگر از اهداف وی این بوده است که دختران و پسران به حقوق و آزادی‌های‌شان در جامعه برسند. برگزاری برنامه‌های نهادهای مدنی و حقوق بشری در ولایت زابل از آرزوهای عبرت بود؛ زابل در زمان جمهوریت از ولایت‌هایی بود که فعالان مدنی و مدافعان حقوق بشر از سفر به آن هراس داشتند و عبرت آرزو داشت آنان به این باور برسند که این ولایت نیز به چنین برنامه‌هایی نیاز دارد. تقویت نقش زنان در نهادهای مدنی نیز یکی از مواردی بود که وی آرزو داشت شاهد تحقق آن باشد. عبرت همچنان آرزو داشت روزی برای گسترش فعالیت‌های مدنی‌اش به سطح ملی کمپاینی را راه‌اندازی کند.

واکنش‌ها به ترور

ترور عبرت واکنش‌های زیادی را به دنبال داشت. افزون بر مقامات ولایت زابل که در مصاحبه‌های تلویزیونی به این رویداد واکنش نشان دادند، رهبری وزارت اطلاعات و فرهنگ نیز پیامی در مورد این رویداد نشر کرد. به نقل از آژانس خبری باخترا در بخشی از این پیام آمده است: «محمد ابراهیم عبرت نه تنها در زابل، بل در سطح کشور یک فعال شناخته شده‌ی مدنی و فرهنگی بود. او مخالف جنگ و فساد بود، مردم را به همدیگر پذیری، صلح و آشتی تشویق و ترغیب می‌کرد و آرمان بزرگش، ترقی و تعالی کشور بود.»

برگزاری یک تظاهرات عدالت‌خواهانه در ولایت زابل، واکنش دیگری بود که ترور عبرت در پی داشت.

لینکها

۱. لینک خبر آژانس اطلاعاتی باخبر

<https://www.bakhtarnews.af/?p=476956>

۲. لینک خبر فیس بوک صدای امریکا

<https://www.facebook.com/voapashto/posts/-د-محمد-ابراهیم-عبرت-په-نوم-د-زابل-ولایت-یو-پیژندل-شوی-مدني-فعال-چې-تر-اختر-مخکې-3385189204845220/>

۳. لینک خبر فیس بوک زاویه نیوز

https://www.facebook.com/permalink.php/?story_fbid=177731007018231&id=106958204095512

وضعیت پرونده

هویت عاملان ترور محمد ابراهیم عبرت نا معلوم باقی ماند و پرونده‌ی آن پس از به قدرت رسیدن طالبان بسته شد.